

Nostre Ideal

PUBLICACIÓ DE CULTURA

 Redacció i Administració:
Jaume I, 98

 Número solt 15 cts. — Subscripció
anual 1'50 ptes. — Subscripció men-
sual amb dret als sorteigs de llibres
1 pta.

 Dels treballs publicats en són
responsables llurs autors

Preparem-nos per les vinents eleccions

Per raó de tenir tan excepcional importància les eleccions que són assenyalades per al dia 28 del present mes, com el que més, voldríem posseir extraordinàries qualitats persuasives, per tal de poder comunicar als nostres lectors la nostra sincera visió dels perills que correm, segons siguin els resultats de les referides eleccions.

La República per a tots perquè sigui de tots, és la conclusió que si tots l'acceptem i procedim d'acord amb l'esperit democràtic de la mateixa, ens pot servir d'aglutinant per a la formació de grans partits polítics, amb programes ben definits, representant les diverses tendències i significacions de l'opinió pública, d'entre els quals partits en sortiran homes prou ben preparats per a exercir el Govern de la República i fer que sols per l'imperi de la raó i de la justícia, el progrés i la tranquil·litat d'Espanya esdevingui una realitat per a tothom i per durant molts anys.

Per a seguir tal orientació, cal que tots, i qualsevolga que sigui la nostra particular manera de pensar, ens disposem a procedir amb la tolerància necessària per a saber manifestar-nos respectuosament amb el pròxim que no opina igualment, amb la qual conducta contribuïrem a l'encarrilament dels diferents corrents d'opinió, algunes d'elles a penes exterioritzades per manca de respecte i de tolerància de part d'alguns sectors extremistes, i assolirem que totes estiguin representades en les Corts Constituents, desig que hem de sentir absolutament tots els que volem que el sistema democràtic sigui la norma que informi tots els actes polítics i socials de la nostra vida.

No podrien fer obra de durada, perquè no seria de tots i per a tots, unes Corts Constituents en les quals no hi tinguessin lloc homes triats d'entre tots els sectors o agrupaments que representin les diverses maneres de pensar, puix que si, per causa d'abstencions o per manca de sinceritat electoral, les vinents Corts es constituïssin amb diputats que representessin solament una part de l'opinió pública, el que succeiria fóra que, per manca de l'indispensable control que exerceixen les oposicions en tota assemblea, el règim no seria més que la plasmació d'un gran partit estatal, i, per tant, la llibertat de l'individu seria nulla. Sense el control de l'oposició, tot règim de govern, sigui el que sigui, s'estronca, i en poc temps li passa el que a les aigües estacandes: es corrompen. Es progressa en política i especialment en la governació d'un Estat, d'una província i d'un Municipi, per l'estímul del contrast, produït per les idees exposades enfront de les que sustenti la majoria de l'assemblea.

Perquè la República no doni un fruit estèril, cal que les Corts Constituents es formin amb homes que puguin expressar-hi les diferents maneres d'opinar dels espanyols, i perquè així sigui, és indispensable que tothom prengui part en les vinents eleccions, escollint cada elector els candidats que li resultin més afins a llur manera de pensar, i els directors dels partits polítics han de curar que l'elecció es pugui fer amb tota sinceritat i ordre, a fi que totes les voluntats siguin lliurement expressades, interès màxim que han de tenir totes les persones que no vulguin que les vinents eleccions resultin una deshonra per a la República.

Els que es creuen dominar en el moment actual, no han de témer una oposició a les Corts, exercida serenament, i si alguns entenen que pot constituir un perill per a l'actual règim, és que

confonen l'oposició amb la rebel·lió, i en el terreny de les confusions no s'hi pot deliberar. Nosaltres, almenys, no hi volem res.

La nostra manera de pensar, que ja comença a ésser ben coneguda: *ordre, llibertat i democràcia*, en llurs veritables sentits, ens obliga a recomanar a totes les persones que sentin la necessitat que la República sigui consolidada mitjançant una Constitució que reconegui l'Autonomia de Catalunya, que garanteixi l'ordre, el respecte a tots els ciutadans per igual, i la llibertat individual i col·lectiva, dintre les lleis de l'Estat, que es disposin a propagar la candidatura de les persones que representen els nostres principis, les quals estan compromeses a defensar-los ardidament, a les Corts i allà on convingui, davant les teories dissolvents que preconitzen alguns dels partits polítics, els quals, quan més avançats i radicals s'anomenen, més contraris resulten de la societat, de la família, de la llibertat individual i del respecte a la manera de pensar dels altres.

MOLLETANS! Tots podem i devem intervenir en les vinents eleccions, les quals per raó de la seva extraordinària importància, cap motiu pot servir-nos per excusar la nostra cooperació a les mateixes. Els uns propagant i votant en son dia, la candidatura que separatament publiquem, i els que no tinguin vot, com les dones i els joves, fent entendre a llurs amics i coneguts que sols dintre els principis que defensem, s'hi pot consolidar el nou règim, i que sols d'unes Corts formades amb homes ben capacitats, en poden sortir lleis sàvies a l'empar de les quals ens puguem trobar bé tots els ciutadans espanyols.

Cal que les persones de seny comprenguin el perill a què estem exposats si en les vinents Corts no hi podem fer sentir la veu dels defensors dels nostres valors morals: ordre, llibertat i respecte a la particular manera de pensar de cada ú, dintre les lleis de l'Estat, a la vegada que combatre programes i projectes de llei que patrocinen determinats partits polítics de procediments extremistes, els quals amb llurs campanyes de propaganda oral i escrita, bé prou que ens tenen demostrat que l'ordre, la llibertat i el respecte a la manera de pensar del pròxim, equival per a ells al que nosaltres designem amb les paraules *demagògia* i *tiranía*.

Si poguéssim veure reunides, dintre quatre o sis mesos, les persones empenedides de no haver donat llur vot a favor de la candidatura

que representa l'ideari que defensem, estem segurs que el nombre es comptaria per dotzenes a la nostra vila, per milers a Catalunya i per centenars de milers a Espanya.

La tranquil·litat, l'economia del país, la seguretat individual, etc., tot reclama que pugi prompte un Govern que, obrant amb justícia, obligui a què ningú no es mogui fora de la llei.

No vulguem exposar-nos a figurar entre els penedits, mentre hi som a temps.

Mirem de salvar perills

En tenim molts, els espanyols, i especialment els catalans, que ens poden crear una situació greu si aviat no ens situem i no acomodem la nostra conducta, en tots els ordres de la vida, a la conveniència del moment polític i social que travessem.

Els que no havien figurat en el cens republicà per raó d'acceptar en tot moment el règim constituït, cal que obrem de cor i amb tot entusiasme com a fervents republicans, tant perquè no tenim cap motiu per a enyorar el règim caigut, com perquè el fomentar tota idea monàrquica és correr el perill d'ajudar a possibles perturbacions i transtorns, que de cap manera entren, tals procediments, dintre els nostres principis. Som els persuadits de que tota transformació es pot aconseguir mitjançant l'evolució tal com procedeixen les nacions cultes. Amb revoltes, incendis i assassinats hi actuen només els pobles endarrerits.

En l'ordre social, cal que patrons i obrers deixin certs punts de vista que els priva de comprendre, a uns i altres, el lloc que els correspon ocupar per tal de poder tractar-se mútuament amb la necessària cordialitat, especialment en els moments de discutir-se millorament de condicions.

Comprenem que l'obrer, creient-se més emparat avui amb la República que amb el règim caigut, demani millores per tal de donar satisfacció a aquelles ànsies que sent l'home endut pel progrés i la civilització. Aquesta humana aspiració és molt natural que l'experimenti l'obrer si igualment la sent i procura satisfer-la el patró.

Una vegada feta pels patrons l'anterior consideració, fàcilment podran aquests desprendre's d'una greu equivocació que molts sofreixen i que els detura moltes vegades d'entendre's amb

llurs obrers. Ens referim al malvat orgull, disfressat freqüentment d'amor propi. En quants casos la vanitat del patró, per creure's de superior condició social, i voler-se-la fer valer, crea un conflicte del qual després d'enverinar llurs relacions de les parts en surten mal parats i força perjudicats!

Tots en coneixem més d'un cas. Afortunadament, en la nostra població no han arribat a la categoria de conflictes les dues o tres demandes que han formulat els obrers a llurs patrons, degut, sens dubte, a què uns i altres es compenetraren fàcilment i sense grans dificultats trobaren un punt d'intel·ligència, degut a què ni l'amor propi, l'orgull o la vanitat no hi prengueren part, i fàcilment deixaren arranjades les diferències que motivaren les demandes, com s'ha de procurar que sigui sempre, puix que quan es plantegen demandes per part dels obrers que la indústria o l'empresa permeti de suportar-les i no constitueixin un perill per a l'organització d'aquestes, el patró ha de concedir-les noblement, sense que el fet d'accedir a una pretensió dels seus obrers, quan se suposa justa, pugui entendre's com una humiliació ni com un acte de covardia davant els companys de classe.

El patró que no acomoda la seva conducta a tenor del principi exposat, no viu el moment present, i, per tant, no obra en justícia.

Naturalment, els obrers en formular llurs demandes han de tenir molt en compte de no extremar les coses per tal de no fer difícil o impossible de trobar, amb el patró, el punt d'intel·ligència, puix que de demanar certes millores que puguin posar en situació difícil la indústria o empresa, poden trobar-se els obrers que si bé el patró els accepta les bases, per no convenir-li per molts motius sostenir amb els seus obrers un conflicte per a provar-se la resistència, passat algun temps hagin de presenciar com el treball es redueix, i, si no es redueix el personal obrer, es redueixen els dies de treball, i fins el nombre de fàbriques o tallers. Exemples d'aquests en coneixem alguns, que podríem esmentar, ocorreguts en el que va d'any. Si tant patrons com obrers s'haguessin regit en llurs relacions relatives al treball, per les normes que dictà ara fa quaranta anys Lleó XIII en la seva encíclica «Rerum Novarum», estem segurs que la qüestió social no estaria enverinada com ho està actualment.

Llàstima que són molts els patrons que ni tan sols s'han pres la molestia de llegir-la, i, per

tant, menys d'observar-la, i que els que han actuat i actuen de dirigents de les classes proletàries no s'hagin inspirat en aquelles normes, i en canvi hagin fet comprendre a l'obrer que l'Església Catòlica és qui l'oprimeix, fent-lo amb aquestes doctrines sectari i enemic de Déu.

Gran culpa del present estat de coses cal atribuir-se a l'element burgès per no haver donat oportunament l'exemple d'implantar les instruccions donades pel Sant Pare, quan la clarividència d'aquell gran home va preveure el que més tard havia de succeir.

Es hora que tots ens disposem generosament a salvar perills, els patrons fent tots els sacrificis que els sigui possible per tal de donar treball al major nombre d'obrer, i aquests no extremant exageradament llurs pretensions, puix que els moments que travessem són difícilíssims i no són pas per a fer-hi grans provatures, com ens ho fa entendre el fet que la crisi de treball és universal, i a les causes que determinen la que senten els altres països, nosaltres hi tenim d'afegir la qüestió política, que per no estar consolidat el nou règim, sofrim les conseqüències d'una manca de confiança a l'estranger, agreujada per la política sectària que se segueix, i que dona a fora la impressió que una part de l'opinió pública se la té privada de manifestar-se, donat el sistema que s'aplica per la constitució de molts Ajuntaments i repetides anul·lacions d'eleccions altres actes no gaire d'acord amb els principis democràtics i liberals, que molt millor que el Govern no els hagués comès, així com certes declaracions que millor que no haguessin estat fetes.

Pot també al nostre entendre agreujar la crisi de treball, de prou proporcions en el moment present, puix que comprèn ja a totes les regions d'Espanya, la qüestió catalana en el moment de plantejar-se a les Corts, ja que segons com sigui presentada i segons la traça dels representants que intervinguin en la seva defensa, l'estat passional dels homes d'altres regions tornarà a expressar-se amb més violència que mai, i Déu vulgui que les guspies que de les terres del Centre ens han arribat d'ençà que tenim candent aquesta qüestió, no es converteixin en incendi, i encara que creiem que no seria de gran durada, en fóra prou per a fer difícilíssima de suportar la crisi de treball i economia que ja sofrim, i que és de témer que, passat l'estiu, i sense més causes que les apuntades, serà de proporcions més crescudes que no avui.

Es necessari que meditem les difícils circumstàncies que travessem, i en conseqüència, obrem cadascú des del lloc que ocupa, políticament i socialment, amb moderació i prudència, abandonant lliurement tota manifestació que comporti odi i rancor per a salvar-nos dels nombrosos perills que ens volten.

Sempre se'n veuen de noves

Encara que amb retard, hem rebut la carta que segueix, la qual gustosament publiquem, en primer lloc, per l'atenció i respecte deguts als seus signants, regidors de Mollet, i segonament perquè sàpiguen els nostres volguts lectors un cas curiós que probablement no han vist mai ni mai més veuran: una queixa, i no pas suggerida per una excessiva modestia, dirigida a un periòdic pels directament elogiats per una alabança merescuda.

«Mollet, 10 de juny de 1931.

Sr. Director de Nostre IDEAL.

Present.

Molt senyor nostre:

Li preguem que publiqui a les planes del seu periòdic les següents manifestacions:

Els qui subscriuen, regidors de l'actual Ajuntament, han vist amb disgust les alabances que des de les planes del vostre periòdic ens haveu dedicat, i us preguem que d'ací endavant no insistiu, puix que no hi veiem altra cosa que l'afany de desunir l'harmonia regnant dins la nostra Corporació.

No creiem prou sincers els vostres elogis, ni les vostres expressions denoten el més mínim desinterès, ja que el que us proposeu — i repetim-ho — és aprofitar les circumstàncies per provocar discrepàncies amb els altres companys de Consistori i crear un confusionisme que seria favorable als nostres adversaris.

Perquè us consti, estem tots ben compenetrats per a assolir el sanejament de la política local i de l'administració del nostre Municipi.

Restem de vós affms. s. s. *Feliu Tura, Ramon Salvat, J. Castells Renom, Antoni Guasch, Joan Comadran.*»

No podem pas satisfer el desig que ens expresseu que no us dirigim d'ací endavant cap més elogi, a no ésser, cosa que no esperem ni volem, que no féssiu, en el successiu, res més de bé. Abans que complaure-us tenim l'obligació d'ésser justos i si us dirigim censures quan us en creiem mereixedors, just és que també us elogiïem quan féu actes al nostre entendre dignes d'alabança. I consti que com que el nostre intent no és pas el de molestar sinó el de defensar el nostre punt de mira, escrivim molt més gustosament els elogis que les reprovacions. Ja dèiem al començament de la vostra actuació que desitjàvem dirigir-vos tantes alabances com

a arribar a semblar uns partidaris vostres. Ara, que si algunes vegades, en atacar-vos, ho fèiem amb certa recança, aquesta serà menor d'ací endavant, car pensarem que els nostres regidors, si s'ofenen dels elogis, no els deuen causar cap molèstia, ans bé els deuen satisfer les censures.

No era el nostre intent en escriure aquelles ratlles el provocar discrepàncies amb els vostres companys. És possible que ja n'esteu convençuts. El que passa és que us trobeu en un conflicte. No esteu atacats com alguns dels vostres companys de Consistori i de fora del Consistori, de clerofòbia, i teniu un concepte més clar del que és liberalisme i democràcia. Se us reconeix també millor criteri que a altres i és per això que us deuen haver donat els càrrecs principals. La vostra consciència, el respecte que sentiu per les idees i els dels drets dels altres, els vostres sentiments verament liberals i democràtics us porten a obrar com féreu el dia de Corpus, però... sentiu també el desig de popularitat, i avui, en ple temps de demagògia, qui en vulgui gaudir ha de satisfer les fòbies del «pueblo soberano». Per això, per no perdre en popularitat, signàreu, a contracor, n'estem convençuts, alguns de vosaltres, l'acord injust contra les ordes religioses, féu actes antiliberals, com el que us censuràvem en el «Noticiari» del nostre darrer número, i ens adreceu la vostra curiosa carta.

Nosaltres creiem que els homes hem d'ésser més gelosos del nostre prestigi que de la nostra popularitat, la qual, per ésser el poble variable en extrem acostuma ésser flor d'un dia. Per això ens prenem la llibertat de recomanar als nostres regidors que vetllin pel seu, seguint més les indicacions del seu bon criteri que els desigs d'extremistes.

No ens proposem trencar la compenetració entre els regidors de l'Ajuntament actual, però hem de dir que ni poc ni molt ens interessa aquesta si ha d'ésser mantinguda amb la superlatió dels més ponderats als més exaltats.

NOTICIARI

La candidatura regionalista que hem de votar a Mollet i que és la que nosaltres recomanem a tots els electors molletans per ésser la que més respon als nostres desitjos d'autonomia de Catalunya; consolidació de la República; d'ordre; de respecte per a tothom i de millorament de totes les classes dintre la pau social. és la formada pels prestigiosos noms de Jaume Andreu i Barber; Josep M.ª Blanch i Romeu; Enric Mainés i Gaspar; Antoni Miracle i Mercadé; Jaume de Riba i Espanya; Frederic Roda i Ventura; Joan Soler i Janer; Leonci Soler i March; Josep M.ª Trias de Bes i Miquel Vidal i Guardiola.